

A winnendeni Mopsli

A híres winnendeni mopszli Karl Alexander württembergi hercegnek, császári tábornagynak és a winnentali kastély urának a tulajdonában volt. A város címerállatává vált kutya történetét Gotthold Börner „Winnenden in Sage und Geschichte” [Winnenden a mondákban és a történetekben] című könyvében meséli el, amelynek érdekes módon magyar, illetve magyarországi vonatkozása is van. Nevezetesen Belgrád 1717. augusztus 16-i visszavétele a töröktől. A török kiűzésének utolsó „felvonása” idején, 1716-ban a Habsburg-udvar – a törökök Velence ellen indított támadására, melyet a Habsburgok az

1699. évi karlócai béke megszegéseként értelmeztek – az Udvari Haditanács elnökének, Savoyai Jenő hercegnek a vezérlete alatt hadjáratot indított az oszmánok ellen. 1716. augusztus 5-én a pétervárad csatában megsemmisítő vereséget mértek Ali török nagyvezír seregére, majd ugyanazon év október 13-án megadásra készítették Temesvár őrségét. A következő esztendőben folytatódott a török kiűzése Magyarország területéről, illetve az ország déli területeinek visszaszerzése. Ennek során került sor Belgrád visszavívására. A császári hadsereghez több szövetséges haderő, köztük Karl Alexander württembergi herceg, birodalmi marsall (1684–1737) csapatai is csatlakoztak. A herceg a hadjáratba magával vitte kedvenc, mindössze öt hónapos kutyáját, egy mopszot.

Az 1717. május 21-én Futakon összegyűlt had a következő hónap 18-án megkezdte Belgrád ostromát. A vár felmentésére alig két hónap múlva érkező Halil pasa török nagyvezír seregét a császári had augusztus 16-án Belgrád előtt véres ütközetben megsemmisítette, illetve futásra kényszerítette. Másnap a várat védő török sereg szabad elvonulás mellett feladta Belgrádot. Az ütközetben csapataival hősiiesen harcoló herceg sátrából – ahogyan azt a kutya élettörténetét megörökítő korabeli költemény ismeretlen szerzője megénekelte – „a harci zajban és lőporfüstben, lovak nyerítése és toporzékolása közepette”, azaz a nagy zűrzavarban a mopszli megriadt, és a sátorból kimenekülve tanácstalanul, csaholva ide-oda rohangált a csatatéren. A herceg a csatát követően – a versíró szerint – állítólag teljesen megfélemedezett kutyájáról, és egy héttel az ütközet után seregtestével együtt felkerelkedett és visszatért winnentali kastélyába. A kutya a Duna környéki erdőkben keresett menedéket, majd a Duna

Karl Alexander württembergi herceg (1684–1737)

szenderült, állandóan gazdája mellett volt. A herceg ki akarta fejezni a kutya iránt érzett határtalan szeretetét és háláját, így a hűség és ragaszkodás egyik legszebb példájaként számon tartott állatnak – halála után két évvel – „Egy emlékművet állíttatott / Melyre egy szép verset íratott / Kőbe vésvé, nem fába / És mindenki büszke volt reája.”

Az emlékmű ma is eredeti helyén áll: a württembergi herceg egykori winnentali kastélya előtt az őrház és főépület között. Az emlékmű felső részén a mopszlit ábrázoló reliefel, alsó részén pedig a kedvenc állat jó és nemes tulajdonságait elősoroló költemény. Ez dicséri az „udvari eb” hízelkedő természetét, ügyességét, páratlan értelmét, nyájasságát, aranyos, igen kifejező és értelmes pofácskáját, s természetesen kivételes hűségét.

A herceg 1737-ben meghalt, de utódai és maga a város is, évszázadokon át őrizte a mopszli emlékét. Nincs senki a városiak és a környékeliek közül, aki ne ismerné a mopszli mesébe illő megmenekülését és hazatérését. Emlékműve valószínűleg a város napjainkban azzal tisztelgés a „leghűségesebb eb” előtt, hogy évente megrendezi a mopszli-fesztivált, valamint futóteljesítményének felidézésére a mopsz-kerékpárversenyt, a „Mops-Tour”-t. Versenyt írnak ki az iskolák között, hogy ki tudja szebben és ötletesebben felöltöztetni a legkülönbözőbb színű porcelán mopszlifigurákat. A helybéli „Exploriererkafee” nevet viselő kávészület „kerek és gyengéd” kávészemeket pörköl. A szintén helybéli Trollinger-borház pedig Mops cuvée bort és pezsgőt állít elő.

A winnentali kastélyparkban található emlékmű

SOÓS ISTVÁN